

Oliy ta'lim muassasalari va ularning filiallari, Tibbiyot xodimlarining kasbiy malakasini rivojlantirish markazi, respublika ixtisoslashtirilgan ilmiy-amaliy tibbiyot markazlari, ilmiy-tadqiqot institutlari va klinik ordinatorlarni o'qitish vakolati berilgan xususiy klinikalar klinik ordinaturasiga kirish test sinovlarida

BOLALAR TERAPEVTIK STOMATOLOGIYASI fanidan
foydalaniladigan test varianti tafsiloti

1. Test variantining qo'llanish maqsadi:

Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanidan test topshiriqlari O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari va ularning filiallari, Tibbiyot xodimlaining kasbiy malakasini rivojlantirish markazi, respublika ixtisoslashtirilgan ilmiy-amaliy tibbiyot markazlari, ilmiy-tadqiqot institutlariga kirish test sinovlarida oliy ta'limning davlat ta'lim standartlari hamda Bolalar terapevtik stomatologiyasi faniga oid o'quv dasturlarida o'zlashtirilishi belgilangan bilim, ko'nikma, malaka talablari asosida talabalarning tayyorgarlik darajasini aniqlab berish uchun mo'ljallangan.

2. Test variantini shakllantirishda asos bo'luvchi me'yoriy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Tibbiyot xodimlari malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash tizimini takomillashtirish to'g'risida"gi 2009-yil 18-dekabrda VMQ-319-son qarori bilan tasdiqlangan "Tibbiyot xodimlari malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash tartibi to'g'risida Nizom";

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirining "2024/2025 o'quv yilida klinik ordinatura (rezidentura)ga qabul qilish to'g'risida"gi 2024-yil 17-iyuldagi 238-son buyrug'i;

Bolalar terapevtik stomatologiyasi faniga oid amaldagi davlat ta'lim standarti va o'quv dasturlari.

3. Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanidan shakllantiriladigan test variantining tarkibi:

Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanidan mutaxassislik fani sifatida shakllantiriladigan test varianti talabalarning nazariy bilimlarni o'zlashtirish darajasi bilan birga mantiqiy fikrlashi, masala va topshiriqlarni bajara olish qobiliyati va ta'limning keyingi bosqichiga tayyorgarligini baholaydigan, fanga oid kompetensiyalarni tekshirishga yo'naltirilgan test topshiriqlaridan tarkib topadi. Test topshiriqlarining soni hamda baholash mezonlari Sog'liqni saqlash vazirligi va oliy ta'lim muassasalari tomonidan tasdiqlanadi.

4. Test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan fan mazmuni tarkibi

Kodi	Tekshiriladigan fan mazmuni tarkibi
1.1	<i>Bolalar terapevtik stomatologiyasi fan sifatida</i> Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanlar sistemasi, fanning ilmiy-tadqiqot metodlari. Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanining rivojlanish tarixi. Olimlarning bolalar terapevtik stomatologiyasi fani rivojiga qoʻshgan hissalar
1.2	<i>Bolalar terapevtik stomatologiyasi tizimlar haqida umumiy tushuncha</i> Bolalar terapevtik stomatologiyasi propedevtikasi: stomatologiyaga kirish, boshlabgʻich Bolalar terapevtik stomatologiyasi tushunchalari
1.3	<i>Bolalar terapevtik stomatologiyasi faniga kirish birlamchi tushuncha</i> Mutaxassislikka kirish. Bolalar terapevtik stomatologiyasi ish joyini tashkil kilishning ergonomik asoslari. Bolalar terapevtik stomatologiyasi stomatologiya tarixi. Deontologiya. Sterilizatsiya va dezinfektsiya. Yatrogenik va yukumli kasalliklarning (OIV infeksiyasi, "V" gepatita va boshkalar) oldini olish. Bolalar terapevtik stomatologiyasi qoʻllaniladigan asbob va uskunalar
1.4	<i>Stomatologiyada profilaktika boʻyicha targʻibot:</i> <i>Birlamchi profilaktika maqsadlari, vazifalari va asoslari.</i> <i>Ikkilamchi profilaktika maqsadlari, vazifalari va asoslari.</i> <i>Uchinchi profilaktika maqsadlari, vazifalari va asoslari.</i>
1.5	<i>Stomatologik kasalliklari boʻyicha bolalarni dispanser nazoratini tashkil etish. Tibbiy deontologiya va etika:</i> <i>0 dan 15 yoshgacha boʻlgan bolalarni dispanser hisobidan oʻtkazish</i> <i>Dispanserga borish uchun bolalar guruhlariga boʻlish, shuningdek xavf guruhlariga boʻlish asoslari .</i>
1.6	<i>Bolalar terapevtik stomatologiyasida tekshirish usullari:</i> <i>Asosiy tekshirish usullari (anamnez, profilaktik koʻruv, paypaslash, perkussiya).</i> <i>Qoʻshimcha tekshirish usullari.</i> <i>(Rentgen taxlil, elektroodontometriya, termodiagnostika, allergiya, morfologik, bakteriologik, immunobiologik tekshirish usullari)</i>
1.7	<i>Ogʻiz boʻshligʻining mikroflorasi normal va patologiya;</i> <i>Bolalarning yoshiga qarab psixo-emosional holat va uning oʻzgarishi.</i> <i>Bolalarni stomatologik koʻquvga tayyorlash.</i>
1.8	<i>Ogʻiz boʻshligʻi va yuzning rivojlanishi:</i> <i>Tishlarning gistogenezi.</i> <i>Periodontal boʻshliqning gistogenezi.</i> <i>Yuqori va pastki jagʻning rivojlanishi.</i>
1.9	<i>Bola tanasining anatomik va fiziologik hususiyatlari:</i> <i>Bolaning yuz-jagʻ sistemasini tuzilish hususiyatlari.</i> <i>Sut tishlar anatomiyasi.</i> <i>Ogʻiz boʻshligʻi shilliq qavatining tuzilishi.</i>
1.10	<i>Bolalar stomatologiyasida ogʻriqsizlantirish:</i> <i>Shoshilinch holatlarni yuzaga kelish sabablari. Shoshilinch holatlar turlari, patogenezi, klinikasi, birinchi yordam va profilaktikasi. Nafas olishni toʻxtashida va qon aylanishini buzilishda oʻpka-yurak reanimasiyasi:</i>
1.11	<i>Sut va doimiy tishlar kariesi, oldini olish :</i> <i>Stomatologik kasalliklar profilaktikasi. Karies profilaktikasi usullari, karies profilaktikasida toʻgʻri ovqatlanishning oʻrni.</i> <i>Fissuralar germetizatsiyasi, ftoridlarning stomatologik kasalliklarida tutgan oʻrni. Ogʻiz boʻshligʻining shaxsiy gigienasi usullari va vositalari.</i> <i>Ogʻiz boʻshligʻining professional gigienasi. Stomatologik kasalliklari</i>

	<i>profilaktikasi uchun tibbiy ta'limning asosiy shakllari. Stomatologik kasalliklarining individual profilaktikasini tashkil etish va o'tkazish. Turli xil jamoalar va guruhlarda stomatologik kasalliklarining oldini olish uchun sanitariya-ma'rifiy ishlarni tashkil qilish. Profilaktikani baholash va tahlil qilish.</i>
1.12	Sut va doimiy tishlar kariesi, davolash: <i>Sut va doimiy tishlar kariesining klinik ko'rinishi. Karies kasalligini tashxislash va qiyosiy tashxislash. Sut va doimiy tishlar kariesini davolash hususiyatlari. Zamonaviy plomba ashyolari va ularni bolalarda qo'llash.</i>
1.13	Tish qattiq to'qimalarining nokarioz kasalliklari: <i>Tish qattiq to'qimalarining nokarioz kasalliklari, tasnifi. Tish emalining gipoplaziyasi. Tish emalining giperplaziyasi. Tishlarning shakllanishi va minerallashuvi davrida shikastlanishi (tishlarning chiqishidan oldin). Tish chiqqandan so'ng nokaries kasalliklar.</i>
1.14	Pulpitlar: <i>Pulpa kasalliklari, Pulpani qon qon bilan ta'minlanishi, pulpa innervasiyasi. Pulpitning diagnostikasi va klassifikatsiyasi. Pulpaning patologik anatomiyasi, kasallikning klinik kechishi, o'ziga xos xususiyatlari.</i>
1.15	Pulpitlarni davolash. <i>Sut tishlar pulpitini davolash. Doimiy tishlar pulpitini davolash. Ildiz kanallariga mexanik va medikamentoz ishlov berish. Ildiz kanallarini plombalash usullari. Kanallarni to'ldirishda ishlatiladigan plomba ashyolari.</i>
1.16	Bolalarda periodontit: <i>Periodontning yallig'lanishi. Etiologiyasi va patogenez. Periodontitning tasnifi. Sut tishlar periodontiti. Doimiy tishlar periodontiti. Sut va doimiy tishlarning o'tkir va surunkali periodontiti.</i>
1.17	Sut tishlar periodontitini davolash. <i>Doimiy tishlar periodontitini davolash. Periodontitni davolashdagi asoratlar va ularni bartaraf etish.</i>
1.18	Plomba ashyolari: <i>Sut tishlar uchun plomba ashyolari. Doimiy tishlar uchun plomba ashyolari. Ildiz kanallarini to'ldirish uchun ishlatiladigan plomba ashyolari.</i>
1.19	Parodont kasalliklari: <i>Tish toshlarning turlari, kimyoviy tarkibi, tish toshlarining parodontal to'qimalarga ta'siri. Tish toshini tozalash usullari; tishlarni toshlardan tozalashdan keyin parodontitni davolash; tish toshlari paydo bo'lishini oldini olish va og'iz bo'shlig'ini parvarish qilish.</i>
1.20	Gingivitlar. Etiologiya. Patogenez. Klinika. Qiyosiy tashxisi. <i>Parodontitlar. Etiologiya. Patogenez. Klinikasi Dif. diagnostika. Bolalarda parodontning tuzilish hususiyatlari. Parodontit kasalligi paydo bo'lishi va rivojlanishi sabablari. Bolalarda parodont kasalliklarning rentgenografiyasi. Parodont kasalliklar uchun ishlatiladigan indekslar</i>
1.21	Umumiy somatik kasalliklar bilan kechadigan parodont kasalliklari <i>Patogenezi, klinikasi, qiyosiy tashxisi. Parodont to'qimasidagi o'zgarishlar. Etiologiyasi va patogenez. Klinikasi, qiyosiy tashxisi. Parodont kasalliklarini davolashning zamonaviy usullari. Qo'shimcha tekshiruv usullari.</i>

1.22	Og‘iz bo‘shlig‘i shilliq qavatining kasalliklari: <i>Turli yoshdagi bolalarda og‘iz bo‘shlig‘i shilliq qavatining tuzilish hususiyatlari. Bolalarda OBSHQ shikastlanishi o‘tkir yuqumli kasalliklarida namoyon bo‘lishi. Etiologiyasi. Patogenezi. Klinikasi. Qiyosiy tashxisi.</i>
1.23	Bolalarda o‘tkir va qaytalanuvchi gerpetik stomatit. <i>Etiopatogenezi. Epidemiologiyasi. Klinikasi. Etiologiyasi. Patogenezi. Tashxis. O‘tkir gerpetik stomatitni davolashning zamonaviy usullari. Vinsan gingivostomatiti namayoon bo‘lishi.</i>
1.24	Spesifik infeksiyalarda OBSHQning zararlanishi. <i>Kandidoz. Etiologiyasi. Patogenezi. Klinikasi. Tashxislash va davolash. Sil, zaxm va OITS kasalliklari. Ular haqida zamonaviy qarashlar.</i>
1.25	Organizmni allergizasiya qilishning ilmiy asoslari. <i>Allergik kasalliklar. Lablar va tilning kasalliklari. Zamonaviy diagnostika va davolash usullari.</i>
1.26	Umumiy va maxalliy og‘riqsizlantirish paytida va undan keyingi Kuzatiladigan asoratlar. <i>Tishlar giperesteziyasi, pulpiti, periodontit, parodontit va stomatitda tez tibbiy yordam.</i>

5. Bolalar terapevtik stomatologiyasi faniga oid kognitiv ko‘nikma darajasi

1.	Quyi kognitiv daraja	<ul style="list-style-type: none"> • Kasallik tarixini va boshqa tibbiy hujjatlarni to‘g‘ri rasmiylashtirish (boshqa bo‘limlarga yo‘llanma, xulosa va boshqalar); • korxonalar va sog‘liqni saqlash tashkilotlari faoliyatini belgilaydigan qonunlar va ko‘rsatmalar (dasturiy hujjatlar)ni yuritish; • bolalar va o‘smirlarga stomatologik yordamni tashkil etishning asosiy masalalari; • stomatologik xonalarni ishini tashkil etish, ularni zarur tibbiy jihozlar bilan taminlash; • tish va jag‘ning shikastlanishlarini, ularni olib tashlashning oldini olish. • bolalar va o‘smirlar stomatologiyasida fizioterapevtik davolash usullaridan foydalanish; • aplikasion, infiltrasion, o‘tkazuvchi va maxalliy og‘riqsizlantirish; • hushdan ketish, kollaps va anafilaktik shokda shoshilinch yordam ko‘rsatish; • Tishlar kariesi, pulpiti, periodontitni va nokaries kasalliklarini tashhislash maqsadida bemorlarni tekshirish; • Fedorov-Volodkina indeksiog‘rqli og‘iz bo‘shlig‘i gigienasi aniqlash; • Rentgen tasvri tahlil qilish; • tishlarning qimirlash darajasini aniqlash (I, II, III); • gingivit tabiatini aniqlash (o‘tkir, surunkali, kataral, gipertrofik, atrofik, yarali); • milk kasalligining og‘irlik darajasini (engil, o‘rtacha, og‘ir) aniqlash; • Milkdagi yallig‘lanish chegaralarini aniqlash uchun - Shiller-Pisarev sinamasini o‘tkazish. • papillyar-marginal-alveolyar (RMA) indeksni aniqlash;
----	----------------------	---

		<ul style="list-style-type: none"> • parodontal indeksni aniqlash (PI); • tishlarning karies va nokarieskasalliklarini oldini olish va davolash uchun remineralizatsiyani amalga oshirish; • kariesning oldini olish uchun kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish.
2.	Yuqori kognitiv daraja	<ul style="list-style-type: none"> • Organizmning umumiy holatiga qarab karies, pulpit, periodontit va tish qattiq to'qimalari nokaries kasalliklarining klinik kechishiga qarab davolashning samarali usulini tanlang; • Atipik joylashgan I-V sinf karioz bo'shliqni charxlash; • Ildiz kanallarini to'ldiruvchi, davolovchi ajratuvchi, vaqtinchalik va doimiy plomba ashyolarini aralashtirish; • intakt fissuralarni germetiklar bilan yopish • ildiz kanallariga mexanik, medikamentoz ishlov berish, uni quritish va kanalga o'tish darajasini aniqlash; • ildiz kanallarini shtiftlarni qo'llagan xolda pastalar va fosfat sementlari bilan to'ldirish; • og'iz bo'shlig'i shilliq qavatining shikastlanishida davolovchi tadbirlarni o'tkazish; • tish toj bo'shlig'ining tubi va devorlari perforasiyasida davolovchi tadbirlarni amalga oshirish; • karies, pulpit, periodontitni davolash paytida sodir bo'ladigan asoratlarni bartaraf etish; • Milk osti va milk usti tish toshlarini olish va tishlarni tozalash; • OBSHQga mahalliy ishlov berish: milklarni yuvish, karashlarni olish, applikasiya va nekrotik to'kimalarni olib tashlash; • Elastik massa bilan qolip olish; • Jag'ning diagnostik modelini quyish; • Bolalar uchun olinadigan va olinmaydigan protezlash usullarini o'rganish; • Bolalar uchun qisman olinadigan protezlarni yasay olish; • Profilaktik protezlar ishlab chiqarish usullarini o'zlashtirish; • Ortadontik apparatlar tuzatish, aktivizatsiya qilishni ishlab chiqarish etaplarini o'rganish; • Konstruktiv tishovni aniqlash; • Miogimnasticheski mashqlarni bajarishning umumiy qoidalari; • Prognatik tishlov uchun mashqlar; • Progenik tishlov uchun mashqlar; • Tilning mushaklari uchun mashqlar; • Ochiq tishlov uchun mashqlar;

6. Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanidan test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar

Bolalar terapevtik stomatologiyasi faniga oid test varianti abituriyentlarning nazariy bilimlarni o'zlashtirish darajasini, ularning mantiqiy fikrlashini baholaydigan test topshiriqlaridan iborat. Mazkur test topshiriqlarini shakllantirishda amaldagi davlat ta'lim standartlari, biologiya fani umumta'lim o'quv dasturlarida o'zlashtirilishi belgilab ko'rsatilgan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar asos sifatida qaraldi.

Fan	Tekshiriladigan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar		Kodi
Bolalar terapevtik stomatologiyasi	Bolalar terapevtik stomatologiyasi fan sifatida	Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanlar sistemasi, fanning ilmiy-tadqiqot metodlari. Bolalar terapevtik stomatologiyasi fanining rivojlanish tarixi. Olimlarning Bolalar terapevtik stomatologiyasi fani rivojiga qo'shgan hissalari.	1.1.1
		Stomatologik kasalliklari bo'yicha bolalarni dispanser nazoratini tashkil etish. Tibbiy deontologiya va etika: <i>0 dan 15 yoshgacha bo'lgan bolalarni dispanser hisobidan o'tkazish, Dispanserga borish uchun bolalar guruhlariga bo'lish, shuningdek xavf guruhlariga bo'lish asoslari</i>	1.1.2
	Bolalar terapevtik stomatologiyasi obyektlar va ularda boradigan jarayonlarni tushunish kompetensiyasi	Bolalar stomatologiyasida og'riqsizlantirish: <i>Shoshilinch holatlarni yuzaga kelish sabablari. Shoshilinch holatlar turlari, patogenezi, klinikasi, birinchi yordam va profilaktikasi. Nafas olishni to'xtatishda va qon aylanishini buzilishda o'pka-yurak reanimatsiyasi:</i>	1.2.1
		Sut va doimiy tishlar kariesi, oldini olish : <i>Stomatologik kasalliklar profilaktikasi. Karies profilaktikasi usullari, karies profilaktikasida to'g'ri ovqatlanishning o'rni. Fissuralar germetizatsiyasi, ftoridlarning stomatologik kasalliklarida tutgan o'rni. Og'iz bo'shlig'ining shaxsiy gigienasi usullari va vositalari. Og'iz bo'shlig'ining professional gigienasi. Stomatologik kasalliklari profilaktikasi uchun tibbiy ta'limning asosiy shakllari. Stomatologik kasalliklarining individual profilaktikasini tashkil etish va o'tkazish. Turli xil jamoalar va guruhlarda stomatologik kasalliklarining oldini olish uchun sanitariya-ma'rifiy ishlarni tashkil qilish. Profilaktikani baholash va tahlil qilish.</i>	1.2.2
		Sut va doimiy tishlar kariesi, davolash: <i>Sut va doimiy tishlar kariesining klinik ko'rinishi. Karies kasalligini tashxislash va qiyosiy tashxislash. Sut va doimiy tishlar kariesini davolash hususiyatlari. Zamonaviy plomba ashyolari va ularni bolalarda qo'llash.</i>	1.2.3
		Tish qattiq to'qimalarining nokarioz kasalliklari: <i>Tish qattiq to'qimalarining nokarioz kasalliklari, tasnifi. Tish emalining gipoplaziyasi. Tish emalining giperplaziyasi. Tishlarning shakllanishi va minerallasuvi davrida shikastlanishi (tishlarning chiqishidan oldin). Tish chiqqandan so'ng nokaries kasalliklar.</i>	1.2.4

		Bolalar terapevtik stomatologiyasi	<p>Pulpitlar: Pulpa kasalliklari, Pulpani qon qon bilan ta'minlanishi, pulpa innervasiyasi. Pulpitning diagnostikasi va klassifikatsiyasi. Pulpaning patologik anatomiyasi, kasallikning klinik kechishi, o'ziga xos xususiyatlari.</p>	1.3.1
			<p>Pulpitlarni davolash. Sut tishlar pulpitini davolash. Doimiy tishlar pulpitini davolash. Ildiz kanallariga mexanik va medikamentoz ishlov berish. Ildiz kanallarini plombalash usullari. Kanallarni to'ldirishda ishlatiladigan plomba ashyolari.</p>	1.3.2
			<p>Bolalarda periodontit: Periodontning yallig'lanishi. Etiologiyasi va patogenezi. Periodontitning tasnifi. Sut tishlar periodontiti. Doimiy tishlar periodontiti. Sut va doimiy tishlarning o'tkir va surunkali periodontiti.</p>	1.3.3
			<p>Sut tishlar periodontitini davolash. Doimiy tishlar periodontitini davolash. Periodontitni davolashdagi asoratlari va ularni bartaraf etish.</p>	1.3.4
Bolalar terapevtik stomatologiyasi obyektlarda boradigan jarayonlar haqidagi ma'lumotlarni xulosa qilish kompetensiyasi		Bolalar terapevtik stomatologiyasi	<p>Parodont kasalliklari: Tish toshlarning turlari, kimyoviy tarkibi, tish toshlarining parodontal to'qimalarga ta'siri. Tish toshini tozalash usullari; tishlarni toshlardan tozalashdan keyin parodontitni davolash; tish toshlari paydo bo'lishini oldini olish va og'iz bo'shlig'ini parvarish qilish.</p>	2.1.1
			<p>Gingivitlar. Etiologiya. Patogenezi. Klinika. Qiyosiy tashxisi. Parodontitlar. Etiologiya. Patogenezi. Klinikasi. Dif. diagnostika. Bolalarda parodontning tuzilish xususiyatlari. Parodontit kasalligi paydo bo'lishi va rivojlanishi sabablari. Bolalarda parodont kasalliklarning rentgenografiyasi. Parodont kasalliklar uchun ishlatiladigan indekslar</p>	2.1.2
			<p>Umumiy somatik kasalliklar bilan kechadigan parodont kasalliklari Patogenezi, klinikasi, qiyosiy tashxisi. Parodont to'qimasidagi o'zgarishlar. Etiologiyasi va patogenezi. Klinikasi, qiyosiy tashxisi. Parodont kasalliklarini davolashning zamonaviy usullari. Qo'shimcha tekshiruv usullari.</p>	2.1.3
			<p>Og'iz bo'shlig'i shilliq qavatining kasalliklari: Turli yoshdagi bolalarda og'iz bo'shlig'i shilliq qavatining tuzilish xususiyatlari. Bolalarda OBSHQ shikastlanishi o'tkir yuqumli kasalliklarida namoyon bo'lishi. Etiologiyasi. Patogenezi. Klinikasi. Qiyosiy tashxisi.</p>	2.1.4
			<p>Bolalarda o'tkir va qaytalanuvchi gerpetik stomatit. Etiopatogenezi. Epidemiologiyasi. Klinikasi.</p>	2.1.5

			<p><i>Etiologiyasi. Patogenezi.</i> <i>Tashxis. O‘tkir gerpetik stomatitni davolashning zamonaviy usullari.</i> <i>Vinsan gingivostomatiti namayoon bo‘lishi.</i></p>	
			<p><i>Spesifik infeksiyalarda OBShQning zararlanishi.</i> <i>Kandidoz. Etiologiyasi. Patogenezi.</i> <i>Klinikasi. Tashxislash va davolash.</i> <i>Sil, zaxm va OITS kasalliklari. Ular haqida zamonaviy qarashlar.</i></p>	2.1.6
	Kognitiv kompetensiya	Mantiqiy fikrlashga asoslangan masala va topshiriqlarni bajarish	Stomatologik hodisa, jarayon, nazariya va qonuniyatlar hamda tushunchalar bo‘yicha mantiqiy fikrlashga asoslangan masalalar, grafik va rasmi topshiriqlarni bajara olish.	3.1.1

7. Foydalanish uchun tavsiya etiladigan adabiyotlar.

1. Daminova Sh.B., Xalilov I.X., Mirsalixova F.L., Maxsumova S.S., Murtazaev S.S. Terapevtik stomatologiya fakulteti uchun o‘quv qo‘llanma. Toshkent. 2015 y.
2. Bajanov N.N. Stomatologiya. Moskva. Geotar-Media. 2002 g.
3. Komilov O‘.P., Xasanova L.E. Periodontal kasalliklarga tashxis zamonaviy usullari. Toshkent. 2004 y.
4. Xalilov I.X., Yuldoshxonova O.S., Raxmonova X.S., Abdullaev J.R., Xudanov B.O. Bolalar, umumiy amaliyot shifokori, stomatolog. O‘quv qo‘llanma. Toshkent. 2011 y.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 7 dekabrda PF-5590 sonli “O‘zbyokiston Respublikasi sog‘liqni saqlash tizimini tubdan takomillashtirish bo‘yicha kompleks chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Farmoni.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 6 maydagi PQ-4310 sonli “Tibbiyot va farmasevtika ta’limi va ilm-fani tizimini yanada rivojlantirish chora –tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 7 apreldagi PQ-4666 sonli “Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida” qarori.
8. Norman O. Xarris, Franklin Garsiya-Godoy, Kristin Nilsen Nate. Birlamchi profilaktik stomatologiya. AO‘Sh Qo‘llanma. 2009 y.
9. Kuzmina E.M. Stomatologik kasalliklarining oldini olish. Pol Media Press. 2017 y.
10. Leontiev V.K., Kiselnikova L.P. Bolalar terapevtik stomatologiyasi. 2-nashr. M.: GEOTAR-Media. 2017 y.

11. Ulitovskiy S.B. Profilaktik stomatologiya ensiklopediyasi. O‘quv qo‘llanma. Sankt-Peterburg. 2004 y.
12. Kamilov S.X. Yusupalixodjaeva S.X. Terapevtik stomatologiya va endodontika asoslari. Toshkent. 2010 y.
13. Orexova L.Yu. Stomatologiya profilaktik hisoblanadi. O‘quv qo‘llanma.
14. M., 2005 y.
15. Leontiev V.K., Paxomov G.N. Stomatologik kasalliklarining oldini olish. M., 2006 y.
16. Dvinyanikova E.E. Udmurtiyada bolalar uchun asosiy stomatologik kasalliklari profilaktikasi dasturi. Tushirish. Fanlar. M., MGMSU, 2000 y.
17. Ulitovskiy S. B. Periodontologiyada og‘iz gigienasi. O‘quv qo‘llanma. M., 2006 y.
18. Ulitovskiy S.B. Yallig‘langan periodontal kasalliklarga gigienik yordam. O‘quv qo‘llanma. M., 2008 y.
19. Miller V.D. Terapevtik stomatologiya bo‘‘icha qo‘llanma. O‘quv qo‘llanma.
20. NTMA nashriyot uyi, 1998 y.
21. Simbalistov A.V. va boshqalar. Yorug‘lik bilan ishlangan kompozit materiallar. O‘quv qo‘llanma. S.Pet. 2001 y.

Internet saytlari:

<http://www.edu.uz>

<http://www.tsdi.uz>

www.doctor.uz

<http://www.farmasevt.uz>

Science Direct URL: <http://www.sciencedirect.com>

Elsevier (platforma Science Direct) URL: <http://www.sciencedirect.com>

«Dissertasiyalarning elektron kutubxonasi (RGB)» URL: <http://diss.rsl.ru>

EBSCO URL: <http://search.ebscohost.com>

Oxford University Press URL: <http://www3.oup.co.uk/jnls/>

Sage Publications URL: <http://online.sagepub.com/>

Springer/Kluwer URL: <http://www.springerlink.com>

Taylor & Francis URL: <http://www.informaworld.com>

Web of Science URL: <http://isiknowledge.com>

Ziyo.net milliy portalining manbalari.

Rossiya Fanlar akademiyasining Ijtimoiy fanlar bo‘‘icha ilmiy ma‘lumotlar instituti manbalari (INION RAN) URL: <http://elibrary.ru>

Izoh: Mazkur hujjatga aprobatsiya natijalari hamda vakolatli davlat tashkilotlarining tegishli qaror va buyruqlariga asosan qo‘shimcha va o‘zgartirishlar kiritilishi mumkin.